

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 30Ek/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118200013
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bomborová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6118200013.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávnených: 1/ mal. B. W., nar. X.X.XXXX, F. XXX/X, XXX XX W., 2/ mal. G. W., nar. XX.X.XXXX, F. XXX/X, XXX XX W., obaja oprávnení zastúpení zák zast. I.. Q. W., nar. XX.XX.XXXX, F. XXX/X, XXX XX W., v konaní právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Budziková & JUDr. Dachová, s.r.o., nám. sv. Egídia 41/95, 058 01 Poprad, proti povinnému: I.. L. W., nar. XX.X.XXXX, S. XXXX/XB, XXX XX Q.-P. L., o vymoženie výživného, vedenej súdnym exekútorom: JUDr. Vladimír Usačev, so sídlom Lehotského 4, 811 05 Bratislava, v zastúpení JUDr. Rudolf Krutý, PhD., súdny exekútor, exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, ktorý ju vedie pod sp. zn. 184Ex 5/18, o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, o sťažnosti povinného voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica vydaného vyšším súdnym úradníkom, sp. zn. 30Ek/1/2018 zo dňa 21.10.2022, takto

rozhodol:

Súd uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 30Ek/1/2018 zo dňa 21.10.2022 z r u š u j e .

odôvodnenie:

1/ Vyšší súdny úradník dňa 21.10.2022 vydal rozhodnutie, ktorým návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol. V odôvodnení, za použitia ustanovení § 61k ods. 1-3, ods. 5, § 61l ods. 3, § 201 ods. 1 písm. a/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), konštatoval, že povinný podal návrh na zastavenie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie. V takom návrhu môže povinný uplatniť len právne skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí tejto lehoty. Ak právna skutočnosť tvrdená v návrhu na zastavenie exekúcie nie je predložená včas, exekučný súd na ňu neprihliadne, čo je vyjadrením koncentračnej zásady. Nakoľko povinný podal návrh na zastavenie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty, vyšší súdny úradník uplatnil koncentračnú zásadu a na skutočnosť tvrdenú povinným neprihliadal. V súvislosti s tvrdením povinného o úhrade dňa 19.2.2018 zameškaného výživného v celom rozsahu a trov exekúcie a plnení bežného výživného riadne a včas od mesiaca 02/2018 do mesiaca 04/2021, nepovažoval vyhlásenie o úhrade dlžnej sumy bez predloženia akýchkoľvek potvrdení o úhradách za relevantný dôvod na zastavenie exekúcie. Rovnako za irelevantné považoval tvrdenie povinného, že zákonný zástupca - matka oprávnených zamlčala exekútorskému úradu, že rozhodnutie Okresného súdu Poprad, sp. zn. 15P/227/2014 (právoplatný dňa 13.8.2016 a vykonateľný dňa 22.7.2016) bolo dňa 26.3.2020 nahradené rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3P/235/2016. Zákonný zástupca oprávnených by týmto konal proti záujmom oprávnených maloletých, nakoľko v uvedenom súdnom rozhodnutí bola výška bežného výživného zvýšená oproti pôvodnému rozsudku. Neprisvedčil ani tvrdeniu povinného o „strate“ právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia Okresného súdu Poprad sp.zn. 15P/227/2014 a tým nezákonnosti exekučného konania. V danom prípade nejde o zrušenie exekučného titulu, ale o jeho nahradenie novým súdnym rozhodnutím, pričom právne účinky pôvodného rozhodnutia ostávajú zachované do vydania právoplatnosti nového rozhodnutia. K tomu poukázal na § 75 ods. 2 Exekučného poriadku. Súdny exekútor preto v podaní zo dňa 06.07.2022 správne označil pohľadávku povinného ako vymoženie istiny 1 560,00 EUR (zročné

- zameškané výživné), 120,00 EUR (bežné výživné) mesačne od 16.01.2018 do 26.03.2020, 100,00 EUR (bežné výživné) mesačne od 16.01.2018 do 26.03.2020, 200,00 EUR (bežné výživné) mesačne od 27.03.2020, 170,00 EUR (bežné výživné) mesačne od 27.03.2020 a príslušenstva. Na záver dodal, že na prípadné povolenie odkladu exekúcie vznikne povinnému nárok za kumulatívneho splnenia nasledujúcich podmienok: zaplataenie výživného, ktoré povinný dlhuje ku dňu podania žiadosti o odklad (t. j. je potrebné brať do úvahy aj výživné, ktoré sa stalo splatným od podania návrhu na vykonanie exekúcie); zaplataenie alikvotnej časti trov exekútora, podanie žiadosti o odklad exekúcie; vyhlásenie o tom, že bežné výživné bude plniť prostredníctvom exekútora dobrovoľne. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, dospel vyšší súdny úradník k záveru, že tu nie je dôvod zastavenia exekúcie, a preto v súlade s ustanovením § 611 ods. 3 prvej vety Exekučného poriadku, návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol.

2/ Proti uzneseniu podal povinný sťažnosť, ktorou navrhol zmeniť napadnuté uznesenie tak, že súd exekučné konanie 184Ex 5/18 zastaví a uloží oprávnenej povinnosť uhradiť trovy exekúcie, vrátane odmeny exekútora v plnej výške. Súd podľa neho nesprávne zistil skutkový stav, resp. vec nesprávne právne posúdil. Rozsudok Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3P/235/2016 nemení rozsudok Okresného súdu Poprad, sp. zn. 14P/227/2014, ale ho časovo ohraničuje tak, že právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Bratislava I, t.j. dňom 26.3.2020 sa končí platenie výživného na čas do rozvodu, ktoré je predmetom tohto exekučného konania. Inak povedané, plnenie nároku z rozsudku Okresného súdu Poprad, sp. zn. 14P/227/2014 je možné požadovať len do dátumu 26.3.2020. Dňa 26.3.2020 vstúpil do platnosti nový exekučný titul - rozsudok Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3P/235/2016, čím sa automaticky skončila platnosť starého exekučného titulu (rozsudku Okresného súdu Poprad 14P/227/2014). Celková suma exekúciou vymáhaného nároku/dlhu je 7 189,- EUR. Ako povinný uhradil dňa 19.2.2018 sumu 2 349,- EUR dlžné výživné + všetky trovy exekúcie vrátane odmeny exekútora do dátumu 19.02.2018, čo preukazoval emailovou správou z 22.02.2018 od odosielateľa a@b.c Od 14.03.2018 do 26.02.2020 v celkovej sume 4 840 EUR uhradil na bankový účet oprávnenej, na dôkaz čoho predložil výpis o úhradách na bankový účet oprávnenej "P Dňa 19.2.2018 teda uhradil sumu 2349,- EUR na bankový účet exekútora - čím následne došlo k odblokovaniu bankového účtu povinného a mal za to, že exekúcia nebude ďalej pokračovať, resp. že bola ukončená. Na základe toho od dňa 14.3.2018 každý mesiac uhrádzal výživné nie exekútorovi, ale priamo oprávnenej. Z dôvodu, že celý vymáhaný dlh exekučného konania bol uhradený, je potrebné/nutné exekúciu " 184Ex 5/18 " ukončiť, resp. zastaviť. Z dôvodu, že oprávnená neinformovala (v rozpore so zákonom) exekútora o novom exekučnom titule, tzn. rozsudku Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3P/235/2016, ani o skutočnosti, že došlo k úplnej úhrade dlhu/vymáhaného nároku, žiadal týmto, aby bola oprávnená zaviazaná uhradiť trovy exekúcie vrátane odmeny exekútora v plnej výške.

3/ Oprávnení k sťažnosti povinného uviedli, rozhodnutie súdu považujú za správne a sťažnosť povinného žiadajú zamietnuť. Povinný si neplní výživovaciú povinnosť, pretože posledné výživné zaplatil v apríli minulého roku za september 2020. Nikdy neplatil načas a od apríla minulého roku neplatí vôbec. Otec detí sa prezentuje ako nemajetný človek, no na druhej strane sa snaží získať deti do svojej starostlivosti, pričom dôvodom na zverenie detí otcovi má byť aj to, že otec detí im vie zaplatiť súkromnú školu, krúžkové aktivity. Naopak, dehonestuje matku detí a jej bývanie a starostlivosť o deti. Od 23.05.2021 do 17.10.2022 boli deti svojím otcom unesené do Rakúska, kde s nimi žil v prenajatom byte, G. platil dva krúžky. Deti neustále podrobujú znaleckým dokazovaniam, ktoré stoja nemalé peniaze a neustále pripomína, čo všetko on vie deťom zabezpečiť a poukazuje na matkinu životnú úroveň. K dnešnému dňu povinný dlhuje: za obdobie 10/2020 - 05/2021: výživné na G. 120,- EUR a výživné na B. 100,- EUR v zmysle rozsudku Okresného súdu Poprad, sp. zn. 14P/227/2014, celkovo 8 x 220 Eur, t.j. 1760 EUR. Za obdobie 10/2022 - 12/2022: výživné na G. 200,- EUR a výživné na B. 170,- EUR v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3P/235/2016, celkovo 4 x 370 EUR, t.j. 1 480,- EUR. Exekútor vymohol 651,52 EUR. K uvedeným tvrdeniam predložila aj výpis z účtu. Neuhradené výživné ku dňu vyjadrenia (18.12.2022) potom predstavuje: 2 588,48 EUR.

4/ Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5/ Podľa § 200 Exekučného poriadku na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

6/ Podľa § 242 CSP sťažnosť sa podáva v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal.

7/ Podľa § 250 ods. 2 CSP ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

8/ Podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak a/ po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku, b/ exekučný titul bol zrušený, c/ je tu dôvod podľa osobitného predpisu, pre ktorý sú uznanie alebo výkon cudzieho exekučného titulu neprípustné, ibaže ho bolo možné v konaní už skôr uplatniť (§ 54 ods. 2), d/ sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu.

9/ Podľa § 61k ods. 2 Exekučného poriadku povinný môže z dôvodov podľa odseku 1 podať do 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie návrh na zastavenie exekúcie. Návrh na zastavenie exekúcie musí byť odôvodnený a musia v ňom byť uvedené všetky skutočnosti, ktoré povinný môže ku dňu podania návrhu uplatniť. Takýto návrh má odkladný účinok.

10/ Podľa § 61k ods. 3 Exekučného poriadku v neskôr podaných návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietať len skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty podľa odseku 2. V poradí ďalších návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietať len skutočnosti, ktoré nastali po podaní predchádzajúceho návrhu na zastavenie exekúcie. Obmedzenia podľa prvej a druhej vety sa neuplatnia, ak ide o také skutočnosti, ktoré povinný bez vlastnej viny nemohol skôr uplatniť.

11/ Po preskúmaní sťažnosti voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, zákonný sudca vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 249 CSP a konštatoval, že bola podaná včas a je dôvodná.

12/ S rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka by bolo možné súhlasiť len v tom, že povinný podal návrh na zastavenie exekúcie v zmysle § 61k ods. 3 Exekučného poriadku, t.j. po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, čo nenamietal ani povinný v sťažnosti. Avšak aj keď vyšší súdny úradník pri rozhodovaní správne aplikoval ustanovenie § 61k ods. 3 Exekučného poriadku, jeho závery sú založené na nesprávnom právnom posúdení. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

13/ Exekúcia sa vykonáva na vymoženie výživného, na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Okresného súdu Poprad, č.k. 15P/227/2014-353 zo dňa 17.06.2016. Exekučným titulom bola povinnému uložená povinnosť prispievať na výživu mal. G. sumou 120 EUR a na výživu mal. B. sumou 100 EUR mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky (2. výrok rozsudku). Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.02.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3CoP/29/16 zo dňa 23.02.2017 a vykonateľnosť čo do 2. výroku dňa 22.07.2016. Oprávnení sa návrhom na vykonanie exekúcie, doručeným súdu dňa 29.12.2017, domáhali vymoženia zameškaného výživného vo výške 1560 EUR (povinný neuhradzoval výživné riadne a včas v období od 04/2017 -12/2017) a bežného výživného spolu vo výške 220 EUR mesačne.

14/ V priebehu exekučného konania však došlo k vydaniu ďalšieho rozsudku o výživnom, a to Okresným súdom Bratislava I, č.k. 3P/235/2016-945 zo dňa 09.09.2019, ktorý povinný predložil ako prílohu k svojmu návrhu na zastavenie exekúcie. Z jeho obsahu vyplýva, že ide o rozsudok, ktorým súd rozviedol manželstvo povinného a matky maloletých oprávnených a zároveň rozhodol okrem iného aj o výživnom

tak, že uložil povinnému povinnosť prispievať na výživu mal. G. sumou 200 EUR mesačne, na výživu mal. B. sumou vo výške 170 EUR mesačne, a to vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26.03.2020.

15/ Z uvedeného tak je zrejmé, že rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/235/2016-945 zo dňa 09.09.2019, je novou skutočnosťou, ktorá vznikla až po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie povinnému, a povinný by ju v návrhu na zastavenie exekúcie podanom podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku ani objektívne nemohol uplatniť. Práve na také situácie, keď až v priebehu exekúcie na základe nových skutočností (ktoré tu neboli v čase plynutia lehoty 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, resp. pred touto lehotou) môžu vzniknúť dôvody zastavenia exekúcie uvedené v § 61k ods. 1 Exekučného poriadku, slúži inštitút neskoršieho návrhu na zastavenie exekúcie uvedený v § 61k ods. 3 Exekučného poriadku. Ako ustanovenie § 61k ods. 3 Exekučného poriadku uvádza: „v neskôr podaných návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietat len skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty podľa odseku 2. V poradí ďalších návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietat len skutočnosti, ktoré nastali po podaní predchádzajúceho návrhu na zastavenie exekúcie.“ Keďže povinný nepodal pred týmto žiadny iný návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom by súd rozhodoval, neuplatňuje sa v prípade tejto novej skutočnosti koncentračná zásada, teda na také tvrdenia uvedené v návrhu povinného podľa § 61k ods. 3 Exekučného poriadku nemal exekučný súd dôvod neprihliadať. Vyšší súdny úradník preto konštatovaním, že povinný podal návrh na zastavenie exekúcie po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia upovedomenia a len z tohto dôvodu neprihliadal na jeho tvrdenia, odoprel povinnému jeho právo uplatňovať návrhom na zastavenie exekúcie nové skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok zastavenie exekúcie.

16/ Ako ďalší nedostatok a nesprávnosť rozhodnutia sudca vzhliadol tvrdenie vyššieho súdneho úradníka, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, bolo zvýšené výživné, čím nedošlo k strate právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Poprad, ani k jeho zrušeniu, ale došlo k jeho nahradeniu novým súdnym rozhodnutím a má sa postupovať podľa § 75 ods. 2 Exekučného poriadku. Uvedené by platilo, keby Okresný súd Bratislava I skutočne len zmenil/zvýšil vyživovaciu povinnosť, čo by našlo svoj odraz aj vo výroku rozsudku (súd by menil rozsudok Okresného súdu Poprad, tak, že by zvýšil výživné). V tomto prípade však povinný predložil iný typ rozhodnutia o výživnom, a to rozsudok o rozvode rodičov maloletých oprávnených, ktorým bolo súčasne určené výživné na čas po rozvode. Vo svetle tejto skutočnosti je potom rozhodnutie, ktoré je v prejednávanej exekučnej veci exekučným titulom (rozsudok Okresného súdu Poprad, č.k. 15P/227/2014-353 zo dňa 17.06.2016), rozhodnutím o určení výživného na čas do rozvodu. Rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa je skutočnosť, s ktorou zákon spája obligatórnu úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode (§ 24 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, na ktorý nadväzuje § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok), a to bez ohľadu na to, či prípadné práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu (ne)boli upravené skorším rozhodnutím súdu alebo ich dohodou. Inak povedané, táto úprava musí prebehnúť i vtedy, ak pomery rodičov k deťom boli už pred tým upravené súdom. Eventuálna skoršia úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu (podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine) stráca účinnosť dňom právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva rodičov. Rozhodnutie sa v tomto prípade stáva neúčinným od momentu, kedy nastala právna skutočnosť spôsobujúca neúčinnosť tohto rozhodnutia (R 31/1968). K názoru, že vydané rozhodnutie súdu o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu (§ 36 zákona o rodine) sa môže za istých okolností stať neúčinným, sa prikláňa aj ustálená súdna prax (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 14.01.2010, sp. zn. 3Cdo/306/2009), a to na základe právne významných skutočností, ako sú napríklad rozvod manželstva alebo obnovenie spolužitia rodičmi maloletého (R 31/1968, R 8/1982, ale napr. aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoE/286/2016 z 17.08.2016). Premietnutím na prejednanú vec, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/235/2016-945 zo dňa 09.09.2019, bolo na čas po rozvode nanovo určené výživné, ktoré má povinný oprávneným povinnosť platiť. Nadobudnutím právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava I dňa 26.03.2020 stratilo skoršie rozhodnutie o výživnom, ktoré je exekučným titulom v tomto konaní, účinnosť, a to vo vzťahu k výživnému, ktoré vzniklo po 26.03.2020. Exekučné konanie na výživné po 26.03.2020 tak nemôže byť vedené na podklade fakticky neexistujúceho exekučného titulu. Táto okolnosť bráni vymáhateľnosti exekučného titulu týkajúceho sa výživného po 26.03.2020, a je dôvodom zastavenia exekúcie v tejto časti podľa § 61k ods. 1 písm. d/ Exekučného poriadku. Neúčinnosť exekučného titulu z dôvodu vydania rozsudku o rozvode, sa však nedotýka zameškaného výživného, na ktoré oprávneným

vznikol nárok pred 26.03.2020. Nakoľko sa ale vyšší súdny úradník vôbec nezaoberal či je povinnosť, ktorá povinnému vznikla na základe rozsudku Okresného súdu Poprad do 25.03.2020 splnená v celosti (vrátane trov exekučného konania), je jeho rozhodnutie v tejto časti založené aj na nedostatočnom zistení skutkového stavu.

17/ Na základe uvedeného sudca s poukazom na ustanovenie § 250 ods. 2 CSP rozhodol tak, že zrušil uznesenie vyššieho súdneho úradníka sp. zn. 30Ek/1/2018 zo dňa 21.10.2022 v celom rozsahu. Úlohou vyššieho súdneho úradníka bude po vrátení veci opätovne preskúmať návrh povinného na zastavenie exekúcie a vo veci opätovne rozhodnúť v súlade s vyššie uvedenými právnymi názormi, pričom za účelom posúdenia skutočnosti, či možno, prípadne v akom rozsahu možno exekúciu zastaviť, musí z predložených dokladov nachádzajúcich sa v spise zistiť, čo zostalo predmetom exekučného konania do dňa 26.03.2020 (t.j. dňa neúčinnosti rozhodnutia, ktoré je v tejto exekučnej veci exekučným titulom), teda či zostali nároky na vymáhané výživné, ktoré vznikli do 26.03.2020 a príslušné trovy exekúcie, nesplnené alebo ich povinný splnil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku). (